

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXVI. — Izdan in razposlan dne 9. maja 1889.

62.

Razglas ministerstva za trgovino od 10. aprila 1889,

s katerim se objavljajo dodatna določila k meroizkusnemu redu od 19. decembra 1872 (Drž. zak. št. 171).

V izvršitev zakona od 23. julija 1871 (Drž. zak. od leta 1872, št. 16), s katerim se ustanavlja nov red za mere in uteži, daje se na splošno znanje naslednji dodatek k meroizkusnemu redu od 19. decembra 1872 (Drž. zak. št. 171), izdan po c. kr. prvomérski komisiji.

Bacquehem s. r.

Trinajsti dodatek k meroizkusnemu redu

z dne 19. decembra 1872,

o razširjenji mej dopustivnim pogreškom za take predmete, ki se obdóbnó vnóvič preskušujejo izvzemši sode za prevažanje piva.

Pri obdóbnó (perijodno) obnovljenem preskuševanju vseh za merjenje in vaganje v javnem prometu

rabljenih mer, uteži in vag, posod iz kovin za prevažanje in prenašanje mleka (vrčev), posod za mleko z mersko palico in pa kadí za drozgalico (Ukaz trgovinskega ministerstva po dogovoru z ministerstvom za notranje reči in finance od 28. marcija 1881 [Drž. zak. št. 30]) pripuščali se bodo zanaprej pogreški navzgor in doli do dvakrat više meje nego je ta, ki je pri prvem preskusu dopustivna.

Kadar se pokaže pri preskuševanju, od časa do časa obnovljenem, da pogreški takih predmetov, ki se morajo preskuševati, presegajo tudi to širšo mejo, pobrati jim je preskusne kolke; s tistimi predmeti pa je treba, ko se popravijo, postopati tako kakor z novimi, ustrezati morajo torej enotni meji dopustivnega pogreška.

Zavoljo boljšega pregleda so v naslednji tabli razpostavljene meje pogreškov, dopustivnih na podlagi meroizkusnega reda z dne 19. decembra 1872 (Drž. zak. št. 171) ter dosedanjih dodatkov k temu redu glede predmetov, za katere gre, poleg pa meje pogreškov, dopustivnih pri perijodno obnovljenem preskuševanju v zmislu pričujočega dodatka.

	Meja dopustivnega pogreška pri	
	prvem preskusu	perijodno obnovljenem preskušanju
I. Dolgostne mere.		
1. Pri natančnih (preciznih) paličastih merah iz kovin:		
kadar so dolge 1 meter	0·1 milimetra	0·2 milimetra
„ „ „ 0·5 in 0·2 metra	0·05 „	0·1 „
2. Pri navadnih paličastih merah iz kovin, ali od 0·5 metra doli, tudi iz trdega lesa, slonove kosti itd.:		
kadar so dolge 2 metra	0·75 „	1·5 „
„ „ „ 1 meter	0·5 „	1·0 milimeter
„ „ „ 0·5 in 0·2 metra	0·25 „	0·5 milimetra
3. Pri lesenih paličastih merah:		
kadar so dolge 5 metrov in 4 metre	3·0 milimetre	6·0 milimetrov
„ „ „ 2 metra	1·5 milimeter	3·0 milimetre
„ „ „ 1 meter in 0·5 metra	0·75 milimetra	1·5 milimeter
4. Pri paličastih merah za krojno blago, iz kovin ali lesa, razdeljenih samo na centimetre:		
kadar so dolge 1 meter	1·0 milimeter	2·0 milimetra
„ „ „ 0·5 metra	0·75 milimetra	1·5 milimeter
5. Pri trakastih merah iz kovinske pločevine:		
kadar so dolge 20 metrov	3·5 milimetre	7·0 milimetrov
„ „ „ 10 „	2·25 milimetra	4·5 milimeter
„ „ „ 5 „	1·75 milimeter	3·5 „
„ „ „ 2 metra	1·25 „	2·5 milimetra
„ „ „ 1 meter	0·75 milimetra	1·5 milimeter
6. Pri konjski meri 2 metra dolgi		
	3·0 milimetre	6·0 milimetrov
II. Tekočinske mere in merila za tekočine.		
A. Tekočinske mere.		
a) Mere iz kovin (vštevsji mere za olje).		
Na 50 litrov	$\frac{1}{500}$ dolžne vsebine	$\frac{1}{250}$ dolžne vsebine
„ 20, 10, 5 litrov, 2 litra in 1 liter	$\frac{1}{400}$ „ „	$\frac{1}{200}$ „ „
„ 0·5, 0·3, $\frac{1}{4}$ in 0·2 litra	$\frac{1}{200}$ „ „	$\frac{1}{100}$ „ „
„ $\frac{1}{8}$, 0·1, $\frac{1}{16}$, 0·05, $\frac{1}{32}$, 0·02 in 0·01 litra	$\frac{1}{100}$ „ „	$\frac{1}{50}$ „ „
b) Lesene mere.		
Na 100 litrov	$\frac{1}{200}$ „ „	$\frac{1}{100}$ „ „
„ 50 „	$\frac{1}{250}$ „ „	$\frac{1}{125}$ „ „
„ 20, 10 in 5 litrov	$\frac{1}{200}$ „ „	$\frac{1}{100}$ „ „
Pri merah v obliki nosnih brent:		
Na 60 litrov	$\frac{1}{300}$ „ „	$\frac{1}{150}$ „ „
„ 50 „	$\frac{1}{250}$ „ „	$\frac{1}{125}$ „ „

B. Merila za tekočine.**a) Vrči (konve) za mleko.**

	Meja dopustivnega pogreška pri	
	prvem preskusu	perijodno obnovljenem preskušanju
B. Merila za tekočine.		
a) Vrči (konve) za mleko.		
Pri posodah od 5 do 50 litrov	$\frac{1}{200}$ dolžne vsebine	$\frac{1}{100}$ dolžne vsebine
b) Posode za mleko z mersko palico.		
Za mlekarije in stanarije:		
V vsakem delu razdelila	0·25 litra	0·5 litra
c) Kadí za drozgalico.		
Za celo polnitev	$\frac{1}{150}$ dolžne vsebine	$\frac{1}{75}$ dolžne vsebine
„ vsak pododdel	3 milimetre	6 milimetrov
III. Votle mere za presipno blago, pa merski okvirji za drva.		
A. Votle mere za presipno blago od 0·05 litra navzgor.		
a) Mere iz kovin (vštevši poskusne mere za žito).		
Na 100, 50 in 25 litrov	$\frac{1}{500}$ dolžne vsebine	$\frac{1}{250}$ dolžne vsebine
„ 20, 10, 5 litrov, 2 litra in 1 liter	$\frac{1}{400}$ „ „	$\frac{1}{200}$ „ „
„ 0·5, $\frac{1}{4}$ in 0·2 litra	$\frac{1}{200}$ „ „	$\frac{1}{100}$ „ „
$\frac{1}{8}$, 0·1, $\frac{1}{16}$ in 0·05 litra	$\frac{1}{100}$ „ „	$\frac{1}{50}$ „ „
b) Mere iz lesa.		
Za 50 litrov	$\frac{1}{400}$ „ „	$\frac{1}{200}$ „ „
„ 25, 20, 10, 5 litrov, 2 litra in 1 liter	$\frac{1}{200}$ „ „	$\frac{1}{100}$ „ „
B. Mere za leseno oglje in rupo (šoto), pa za premog, koks, vapno in druge rudninske proizvode . . .		
	1 odstotek dolžne vsebine	2 procenta dolžne vsebine
C. Merski okvirji za drva.		
a) Merski okvirji za razcepljena drva.		
Dolgost okvirjskih kosov.		
Pri okvirjih po 4 kvadratne metre, 2 kvadratna metra in 1 kvadratni meter	1 centimeter	2 centimetra
Pri okvirjih po 0·5, 0·2 in 0·1 kvadratnega metra	0·5 centimetra	1 centimeter
„ „ „ 0·05 kvadratnega metra	0·3 „	0·6 centimetra
b) Merski okvirji za drva v polenih.		
Dolgost okvirjskih kosov	0·5 „ na 1 meter dolgosti	1 centimeter na 1 meter dolgosti

b) Posode za mleko z mersko palico.

Za mlekarije in stanarije:

V vsakem delu razdelila

c) Kadí za drozgalico.

Za celo polnitev

„ vsak pododdel

III. Votle mere za presipno blago, pa merski okvirji za drva.**A. Votle mere za presipno blago od 0·05 litra navzgor.****a) Mere iz kovin (vštevši poskusne mere za žito).**

Na 100, 50 in 25 litrov

„ 20, 10, 5 litrov, 2 litra in 1 liter

„ 0·5, $\frac{1}{4}$ in 0·2 litra $\frac{1}{8}$, 0·1, $\frac{1}{16}$ in 0·05 litra**b) Mere iz lesa.**

Za 50 litrov

„ 25, 20, 10, 5 litrov, 2 litra in 1 liter

B. Mere za leseno oglje in rupo (šoto), pa za premog, koks, vapno in druge rudninske proizvode . . .**C. Merski okvirji za drva.****a) Merski okvirji za razcepljena drva.****Dolgost okvirjskih kosov.**

Pri okvirjih po 4 kvadratne metre, 2 kvadratna metra in 1 kvadratni meter

Pri okvirjih po 0·5, 0·2 in 0·1 kvadratnega metra

„ „ „ 0·05 kvadratnega metra

b) Merski okvirji za drva v polenih.

Dolgost okvirjskih kosov

		Meja dopustivnega pogreška pri	
		prvem preskusu	perijodno obnovljenem preskuševanju
IV. Uteži.			
A. Trgovske uteži.			
Na	50 kilogramov	5 gramov	10 gramov
"	20 "	3 grame	6 "
"	10 "	1·8 gram	3·6 grame
"	5 "	0·9 grama	1·8 grama
"	2 kilograma	450 miligramov	900 miligramov
"	1 kilogram	300 "	600 "
"	50 dekagramov	180 "	360 "
"	20 "	80 "	160 "
"	10 "	50 "	100 "
"	5 "	40 "	80 "
"	2 dekagrama	20 "	40 "
"	1 dekagram	16 "	32 "
"	5 gramov	10 "	20 "
"	2 grama	6 "	12 "
"	1 gram	4 miligrame	8 "
B. Natančne (precizne) uteži.			
Na	20 kilogramov	1·5 gram	3 grame
"	10 "	0·9 grama	1·8 gram
"	5 "	450 miligramov	900 miligramov
"	2 kilograma	225 "	450 "
"	1 kilogram	150 "	300 "
"	500 gramov	90 "	180 "
"	200 "	40 "	80 "
"	100 "	25 "	50 "
"	50 "	20 "	40 "
"	20 "	10 "	20 "
"	10 "	8 "	16 "
"	5 "	5 "	10 "
"	2 grama	3 miligrame	6 "
"	1 gram	2 miligrama	4 miligrame
"	500 miligramov	1 miligram	2 miligrama
"	200 "	1 "	2 "
"	100 "	1 "	2 "
"	50 "	Pri teh utežnih kosih naj se na vsake 4 kose, oziroma vsakih 5 kosov skupaj, ki naredé najbližjo višo enoto, dopušča pri prvem preskusu odstop do $\frac{1}{100}$, pri perijodno obnovljenem preskuševanju pa do $\frac{1}{50}$ dolžne teže te enote.	
"	20 "		
"	10 "		
"	5 "		
"	2 miligrama		
"	1 miligram		
Poskusne uteži za žito.			
Na	100 gramov	50 miligramov	100 miligramov
"	40 "	35 "	70 "
"	20 "	20 "	40 "
"	10 "	16 "	32 "
"	4 grame	10 "	20 "
"	2 grama	6 "	12 "
"	1 gram	4 miligrame	8 "
"	0·4 grama	pri teh dveh utežnih vrstah ne sme odstop za 2 kosa po 0·4 grama in 1 kos po 0·2 grama skupaj prekoračiti pri prvem preskusu 4 miligramov pri perijodno obnovljenem preskuševanju pa 8 miligramov.	
"	0·2 "		

	Meje dopustivnega pogreška pri	
	prvem preskusu	perjodno obnovljenem preskušanju
V. Vage (tehtnice).		
Tiste uteži, katere treba priložiti, da se odpravi najden odstop od ravnotežja ali da se pri ravnotežji doseže viden preteg, smejo k večemu znašati:		
A. Enakoramene vzvodne vage.		
a) Vage za navadno trgovanje.		
Na vsak kilogram največjega dopustivnega bremena, ako to znaša manj kakor 5 kilogramov	0·5 grama	1 gram
Na vsak kilogram največjega dopustivnega bremena, ako to znaša 5 kilogramov in več	333 miligramov	666 miligramov
b) Natančne (precizne) vage.		
Na vsak gram največjega dopustivnega bremena, ako to znaša manj kakor 20 gramov	1 miligram	2 miligrama
Na vsak gram največjega dopustivnega bremena, ako to znaša 20 gramov in manj kakor 250 gramov	0·4 miligrama	0·8 „
Na vsak gram največjega dopustivnega bremena, ako to znaša 250 gramov in manj kakor 5 kilogramov	0·2 „	0·4 „
Na vsak kilogram največjega dopustivnega bremena, ako to znaša 5 kilogramov in več	0·1 grama	0·2 grama
c) Branjevske vage.		
Na vsak kilogram največjega dopustivnega bremena	2 „	4 grame
B. Vage zgornjoskledni ali stajalnice.		
Na vsak kilogram največjega dopustivnega bremena, ako to znaša manj kakor 5 kilogramov	0·5 „	1 gram
Na vsak kilogram največjega dopustivnega bremena, ako to znaša 5 kilogramov in več	333 miligramov	666 miligramov
C. Nagle vage.		
Na vsak kilogram največjega dopustivnega bremena	0·5 grama	1 gram
D. Mostovne vage.		
Na vsak kilogram največjega dopustivnega bremena	0·5 „	1 „
Pri mostovnih vagah Fairbanksovih, ako nimajo jezičkove ali kazalne naprave, na vsak kilogram največjega dopustivnega bremena	0·2 „	0·4 grama
E. Raznoramene decimalne in centezimalne vzvodne vage.		
Na vsak kilogram največjega dopustivnega bremena	0·5 „	1 gram

	Meje dopustivnega pogreška pri	
	prvem preskusu	perijodno obnovljenem preskuševanju
F. Vaga mostovnica s kazalom za pratež popotnikov na železnicah.		
Na vsak kilogram največjega dopustivnega bremena . . .	1 gram	2 grama
G. Centezimalna vaga za vaganje vagonov pri železnicah na žico (drot).		
Na vsak kilogram največjega dopustivnega bremena . . .	0.5 grama	1 gram

Opomnja. Sodi za prevažanje piva niso vzprejeti v ta dodatek k meroizkusnemu redu zato, ker se sodi pri preskusu, oziroma perijodno obnovljenem preskuševanju sploh ne izkušujejo tako, kakor drugi predmeti, ki se morajo preskusiti, ampak se samo v meroizkusnem uradu izmerijo ne glede na njih velikost, in se število litrov, izrazujoče prostornino, ovéri potem s štempljanjem. (Člen XII zakona od 23. julija 1871 [Drž. zak. št. 16 od leta 1872].)

Na Dunaji, dne 3. aprila 1889.

C. kr. prvomérska komisija :

Arzberger s. r.

63.

Zakon od 30. aprila 1889,

s katerim se po dogovoru med ministerstvom za kraljevino in dežele v državnem zboru zastopane, in med ministerstvom za dežele krone ogrske spreminja končni rok za privzetje okolišev svobodnih pristanišč v Trstu in na Reki, ustanovljen v §^u 2 postave od 21. maja 1887 (Drž. zak. št. 48).

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó :

§. 1.

Končni rok za privzetje okolišev svobodnih pristanišč v Trstu in na Reki v občni avstrijsko-ogrski colni okoliš, v §^u 2 postave od 21. maja 1887

(Drž. zak. št. 48) na 31. dan decembra 1889 l. ustanovljeni, spreminja se takó, da se bosta imenovana okoliša svobodnih pristanišč definitivno privzela dne 1. Julija 1891.

§. 2.

Zvršitev tega zakona, kateri zadobi moč z dnem razglasenja, naročam Svojemu vkupnemu ministertvu.

Na Dunaji, dne 30. aprila 1889.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pražák s. r.

Dunajewski s. r.

Bacquehem s. r.

Falkenhayn s. r.

Welsersheimb s. r.

Gautsch s. r.

Schönborn s. r.

Zaleski s. r.